Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING,
OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: **- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aangaande geothermie bij groene warmte en de aanpassing van de parameters voor de berekening van de onrendabele top**
- Definitieve goedkeuring na adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Samenvatting

De Vlaamse Regering wijzigt in afwachting van de uitvoering van de in het Regeerakkoord voorziene evaluatie definitief het Energiebesluit van 19 november 2010 ten einde de minister, bevoegd voor het energiebeleid, de flexibiliteit te bieden om de inhoud van de volgende call groene warmte te sturen. Bijkomend wordt voorzien in een overgangsmaatregel met betrekking tot de gevolgen voor de call groene warmte van de verplichting tot het hebben van een opsporings- en winningsvergunning voor aardwarmte. Voor het verkrijgen van groenestroomcertificaten en warmtekrachtcertificaten de maximale investeringskost K_i die gehanteerd zal worden voor de berekening van de specifieke bandingfactor aangepast.
Tot slot worden een aan tal dringende maatregelen m.b.t. de coronacrisis doorgevoerd.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving
BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2019/368 werd op 7 januari 2020 verkregen.

De Inspectie van Financiën gaf op 9 januari 2020 een deels gunstig, deels ongunstig advies.

Het ongunstig advies van de Inspectie heeft enkel betrekking op de wijziging van artikel 7.4.1, §1 van het Energiebesluit. De andere delen van het ontwerp worden door de Inspectie positief geadviseerd. De Inspectie meent dat de betrachting om met de wijziging vooruit te lopen op de evaluatie die dient

te worden uitgevoerd in opvolging van hetgeen daarover bij het regeerakkoord werd bepaald, moeilijk te volgen is. Men dient volgens de Inspectie eerst te evalueren alvorens te beslissen, o.b.v. het resultaat van de evaluatie, welke de mogelijke wijzigingen zullen zijn aan de vigerende regelgeving. De gevoerde redenering waarbij een wijziging wordt doorgevoerd zonder de resultaten van de evaluatie af te wachten is volgens de Inspectie onlogisch en hypothekeert het resultaat van de nog uit te voeren evaluatie.

Deze redenering kan niet worden gevolgd. De Inspectie van Financiën verliest bij zijn redenering immers een aantal cruciale elementen uit het oog:

- Conform artikel 7.4.1, §2, tweede lid van het Energiebesluit is de minister van energie wettelijk verplicht om minstens om de twaalf maanden een call te lanceren én moet die call conform artikel 7.4.1, §1 verplicht ook geothermie bevatten.
- Het Vlaams Regeerakkoord houdt daarentegen net in dat enkel nog nieuwe steun voor geothermie wordt toegekend na en op basis van de resultaten van de nog uit te voeren evaluatie. Het Regeerakkoord houdt zodoende wat betreft de ondersteuning van geothermie in afwachting van die evaluatie een standstill in.

Dit houdt dus op basis van de huidige regelgeving en het regeerakkoord een catch-22 in voor de minister van energie: ofwel moet artikel 7.4.1, §2 van het Energiebesluit worden geschonden, ofwel wordt de in het Regeerakkoord vervatte standstill niet nageleefd. De middels het ontwerp voorgestelde oplossing zorgt er echter net op flexibele wijze voor dat de minister geen van beide moet schenden. Het voorstel houdt ook geen voorafname in op de evaluatie die immers in alle objectiviteit zal worden uitgevoerd, maar houdt in dat kan worden vermeden dat deze bepaling uit het Energiebesluit thans moet worden aangepast om in het licht van het regeerakkoord geothermie minstens tijdelijk te schrappen om ze dan later eventueel bij een gunstige evaluatie weer te moeten herintroduceren. De voorgestelde wijziging is dan ook zeker wettig, regelmatig en doelmatig.

Het begrotingsakkoord werd verkregen op 6 februari 2020.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 14 februari 2020 haar principiële goedkeuring aan het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aangaande geothermie bij groene warmte en de aanpassing van de parameters voor de berekening van de onrendabele top, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, om het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State in te winnen met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

D. ADVIES VAN DE AFDELING WETGEVING VAN DE RAAD VAN STATE

Op 21 februari 2020 is de adviesaanvraag betreffende het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aangaande geothermie bij groene warmte en de aanpassing van de parameters voor de berekening van de onrendabele top, in de rol van de afdeling wetgeving ingeschreven. De afdeling Wetgeving van de Raad van State verstrekte betreffende het voormelde ontwerp van decreet haar advies nr. 67.036/3 op 19 maart 2020. Het advies gaat als bijlage 2.

De Raad van State maakte in haar advies de volgende opmerkingen:

- Een wetgevingstechnische opmerking aangaande de precisering van de aanhef en artikel 5, en een taalkundige opmerking met betrekking tot artikel 2. Hiermee werd bij de eindredactie rekening gehouden.
- De Raad bevestigt expliciet de stelling van de Vlaamse Regering dat vermits de definitie van het begrip "residu" in richtlijn (EU) 2018/2001 inhoudelijk gelijk loopt met die van het begrip "procesresidu" in richtlijn 2009/28/EG, het begrip "procesresidu" nergens anders in richtlijn 2009/28/EG wordt gebruikt, en ook richtlijn (EU) 2018/2001 enkel de term "residu" hanteert, het inderdaad voor de hand ligt om in de ontworpen regeling de term "residu" te

gebruiken, en nu al de gelijklopende omschrijving van dat begrip uit richtlijn 2018/2001 om te zetten, ook al verstrijkt de omzettingstermijn voor de meeste bepalingen van die richtlijn pas op 30 juni 2021.
- De Raad merkt op dat In zoverre het ontwerp strekt tot de gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001, hiervan in een nieuw artikel 1 van het ontwerp melding moet worden gemaakt. Met deze opmerking wordt rekening gehouden.
- De Raad suggereert om de wijzigingen uit artikel 3, 2° en 3° eenvoudiger door te voeren door het vervangen van het volledige lid en geeft hiervoor een tekstsuggestie. Hieraan wordt gevolg gegeven.
- Tot slot verklaart de Raad van State zich akkoord met de verstrekte motivering voor de onmiddellijke inwerkingtreding van dit besluit

2. INHOUD

Aan het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werden de volgende wijzigingen aangebracht:

- In de aanhef en in artikel 5 werd de door de Raad van State gesuggereerde wetgevingstechnische aanpassing doorgevoerd.

- Er wordt een nieuw artikel 1 ingevoegd met betrekking tot de vermelding van de gedeeltelijke opzetting van richtlijn (EU) 2018/2001.

- In artikel 2 (oude nummering) werd de door de Raad van State gesuggereerde taalkundige aanpassing doorgevoerd.

- Artikel 3, 2° en 3° (oude nummering) worden, vervangen door het door de Raad van State gesuggereerde tekstvoorstel: "*De calls bevatten steeds minstens een oproep met betrekking tot de technologie vermeld in het derde lid, 1°. De minister bepaalt op voorstel van het Vlaams Energieagentschap per call welke andere technologieën voor een nuttige-groene-warmteinstallatie in aanmerking komen voor steun. Indien de minister bepaalt dat de technologie vermeld in het derde lid, 2°, in aanmerking komt voor steun, wordt echter in geen geval steun toegekend aan de boringen voor het winnen van aardwarmte*."

- De inwerkingtreding van het nieuwe punt M3.10 uit bijlage III/3 van het Energiebesluit (art. 6, 3°) wordt geplaatst op 1 juni 2020. Op dossiers die op die datum al een voorlopige of definitieve bandingfactor hebben blijft de oude regeling van toepassing.

- Eind vorig jaar ontstond er in en rond de stad Wuhan in China een uitbraak van een nieuw coronavirus (SARS-CoV-2) dat leidt tot de ziekte Covid-19. Ondertussen heeft het virus zich ook verspreid in andere landen, waaronder ook in België. Ook de Vlaamse Overheid moet vanuit haar bevoegdheden de nodige maatregelen nemen om de verdere verspreiding van het coronavirus in te dammen, en om de veiligheid en de volksgezondheid te garanderen. Tegelijkertijd lijkt het ook noodzakelijk om de financiële en economische consequenties van deze pandemie te mitigeren. Daarom worden wat betreft energie een aantal noodmaatregelen voorgesteld die niet kunnen worden gevat door het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid. Het gaat enerzijds om veiligheidsmaatregelen m.b.t. EPC, en anderzijds om een aantal sociaaleconomische beschermingsmaatregelen m.b.t. de aflossing van de energieleningen.

    - Artikel 7.9.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bepaalt voor de energieleningen de termijnen waarbinnen tot aflossing van de energielening moet worden overgegaan. Doordat door deze gezondheidscrisis vele particulieren, niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen mogelijks met financiële

problemen worden geconfronteerd (bv. door technische werkloosheid, door de afgelasting van evenementen die tot financiering van een vzw dienen (bijv. een quiz, een eetfestijn,...) en waar door de verenging op de inkomsten werd gerekend om de lening af te lossen) zet dit potentieel druk op hun mogelijkheden om de vastgelegde aflossingstermijnen te respecteren.

Deze aflossingstermijnen variëren conform artikel 7.9.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 van zesennegentig maanden tot honderdtwintig maanden. Ten einde de voormelde natuurlijke en rechtspersonen enige financiële ademruimte te bezorgen wordt voorgesteld dat in afwijking van artikel 7.9.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 door de energiehuizen aan particulieren, niet-commerciële instellingen en coöperatieve vennootschappen uitstel van betaling van de kapitaalsaflossing van de aangegane energieleningen wordt verleend voor een periode van drie maanden vanaf de start van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, als bedoeld in het decreet van 20 maart 2020 houdende afwijkingen op de gewestelijke vergunningsplicht in geval van civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, en die startte op 20 maart 2020. Gedurende deze periode moeten enkel de interestlasten worden betaald. Aangezien het nog niet gekend is hoelang deze gezondheidscrisis en de naweeën daarvan zullen blijven duren, kan die periode door de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, driemaal gemotiveerd met één maand worden verlengd. Deze verlenging kan echter enkel voor zover de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid die startte op 20 maart 2020, als werd bepaald met toepassing van artikel 4, §1, 1°, van in het decreet van 20 maart 2020 over maatregelen in geval van een civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, eventueel aaneensluitend door de Vlaamse Regering verlengd, nog steeds loopt.

- Conform artikel 9.2.3 van het Energiebesluit van 19 november 2010 moet een eigenaar die een residentieel gebouw te koop wil aanbieden, over een energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen beschikken. De eigenaar moet op eenvoudig verzoek van een kandidaat-koper hem een geldig energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen kunnen voorleggen. Bij de verkoop van een residentieel gebouw draagt de eigenaar aan de koper een geldig energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen over. Dit betekent dus dat het EPC er reeds moet zijn op het moment dat het te koop wordt gesteld. In het kader van de opmaak van EPC's betekent dit dat de energiedeskundige een plaatsbezoek moet afleggen. Dit is essentieel om een EPC te kunnen opmaken. Daarom wordt voorgesteld om via een noodregeling te bepalen dat in afwijking van artikel 9.2.3, §1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 gedurende de periode van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, bedoeld in het decreet van 20 maart 2020, en dit tot 6 maanden (dit is de termijn van 4 maanden die de notaris heeft voor het verlijden van de akte, en die omwille van deze gezondheidscrisis met 2 maand zal worden verlengd) na het einde van die situatie het energieprestatiecertificaat pas beschikbaar moet zijn bij het verlijden van de authentieke akte. Hierdoor wordt ademruimte geboden aan zowel eigenaars, immobiliënkantoren als energiedeskundigen, en wordt beoogd dat in deze periode zo weinig mogelijk plaatsbezoeken moeten doorgaan om met het oog op het te koop stellen EPC's op te maken.

- Conform artikel 9.2.4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 moet een eigenaar die een residentieel gebouw te huur wil aanbieden, over een energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen beschikken. De eigenaar moet op eenvoudig verzoek van een kandidaat-huurder een geldig energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen kunnen voorleggen. Bij het aangaan van een nieuwe

huurovereenkomst verstrekt de eigenaar van het gebouw de huurder een kopie van een geldig energieprestatiecertificaat residentiële gebouwen. Dit betekent dus dat het EPC er reeds moet zijn op het moment dat het te huur wordt gesteld. Naar analogie met verkoop wordt voorgesteld om te bepalen dat in afwijking van artikel 9.2.4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 gedurende de periode van de civiele noodsituatie met betrekking tot de volksgezondheid, bedoeld in het decreet van 20 maart 2020, en dit tot 3 maanden na het einde van die situatie het energieprestatiecertificaat pas beschikbaar moet zijn bij het aangaan van een nieuwe huurovereenkomst.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werd aan het ontwerpbesluit een wijziging doorgevoerd die een beperkte impact heeft op de begroting van de Vlaamse overheid. Het betalingsuitstel m.b.t. de kapitaalsaflossing bij de energieleningen impliceert, op basis van de huidige portefeuille en indien toegekend voor drie maanden, een uitstel van de ontvangsten ten belope van 6.131.050 euro. Daarnaast zal deze maatregel een centrale ingreep in het kredietbeheersysteem vergen. De totale kostprijs hiervan wordt geraamd op 20.000 euro.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen doorgevoerd die een impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpbesluit geen wijzigingen doorgevoerd die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit dient na de definitieve goedkeuring worden bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar definitieve goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aangaande geothermie bij groene warmte en de aanpassing van de parameters voor de berekening van de onrendabele top, zoals gevoegd als bijlage 1;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

- (Bijlage 1) ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft aanpassingen aangaande geothermie bij groene warmte en de aanpassing van de parameters voor de berekening van de onrendabele top
- (Bijlage 2) het advies nr. 67.036/3 van de Raad van State d.d. 19 maart 2020